1871. III. évfolyam. **35. szám.** Szombat, február 18.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.**
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árert.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A válság jelei.

⊙.) Nyilt titok, hogy a kormánypárt soraiban kitört az elégületlenség.

Jobboldali lapok magok jelzik a surlódások mozzanatait.

Nem szükség, hogy azon felfelmerülő hirekre hivatkozzunk, melyek bécsi és külföldi más lapokban látnak világot, s melyek szerint a kormánypárt keblében már állandóvá lett viszályok kitöréssel fenyegetőznek.

Nem kiváuunk fő sulyt fektetni azon elterjedt nézetre, mikép Andrássy Gyula gróf kormányelnökségének napjai megszámlálvák.

Hirek helyett **tényekre** hivatkozhatunk, melyek a már meglevő válságnak a kormányra nézve veszélyes voltát kétségtelenné teszik.

A kormány folyvást gyengül, nemhogy erösödnék az uj miniszterek belépésével. . . .

A ki a dolgok mélyébe egy kissé betud tekinteni, az előtt tisztán áll, hogy Lónyay eltávoztával nagyot gyengült az Andrássy kabinét.

Mi volt oka annak, hogy ő kilépett a magyar ministeriumból, a sorompón kivül álló emberek még tisztán meg nem itélhetik.

Azért ment-e el, mert Andrássy Gyula gróffal nem egyezhetett; vagy elmenettetett azért, hogy Andrássy megszabaduljon egy erős ellentállást kifejthető kormánytagtól, ki tudta is, merte is kimondani ellenvéleményét, mely a kormányelnökével ellenkezett?

Vagy számításból azért távozott-e el, hogy Bécsben a magasabb politika fészkének közelében magát megkedveltetvén, Andrássy utódává vélt lehetni:

A jövő eseményei fogják leleplezni.

Annyi kétségtelen, hogy Lónyay eltávozásával a kormány nagyot gyengült a kormánypárt körében és az országgyülési viták közben is.

Utódja Kerkápolyi saját pártja előtt sem oly kedvelt egyéniség, hogy Lónyay helyét csak türhetőleg is kipótolhatná.

Már Lónyay kilépte előtt Wenkheimnak Rajner Pállal lett felváltatása oly esemény volt, mi még a jobboldali körökben is visszatetszést szült.

Eötvös halála pedig oly hézagot ütött a kormány kebelében, mit helyreigazitani vajmi nehéz volt, még országos tekintélyü államférfiunak Eötvös helyére alkalmazása által is.

A választás, melynél fogva Pauler Tivadar állittatott helyébe, még csak legtávolabbról sem tölthette be azon tért, mit Eötvös halála maga után hagyott.

Tóth Vilmosnak belügyminiszterré előléptetése sem mondható szerencsés ötletnek; mert ő erősen hadonázó pártembernél egyébnek nem mondható: s a kormány kebelében esett sok hiányt csak növeli az ő miniszterréléte.

Szlávy a kereskedelem és ipar terén épen nem mondható jelentékeny tehetségnek, és sem a kormánypártban, sem annyival inkább az ellenzék előtt nem bir oly államférfiui tekintélylyel, mit a magasabb képzettség saját szakmájában, és a gyakorlati ismeretek adhatnának, helyét ki tünően megülő ministernek.

Gorove és Horváth Boldizsár képezik még azon erősebb elemet, kiknek kellő tekintélyt ad magokviselete s azon meggyőződés, hogy egészen bábokul nem engedik magokat felhasználtatni.

De láttuk, hogy Horváth Boldizsár lábai alatt is ég a föld, s a véletlen könnyen meghozhatja és pedig elébb, mint gondolnók, hogy másnak engedi át tárczáját.

A kormánypárt kebelében legujabban kitört viszály ugyan Deák Ferencz tekintélye által, mint már több izben, élét vesztette.

Hanem utójára megjön az is, hogy vagy Deák unja meg, örökösen kiegyenlitgetéssel foglalkozni, vagy a kormánypártnak csak nagy nehezen összetartható elemei, a legközelebbi ministeri kinevezésekkez hasonló események miatt ujabb ingerültségbe hozatván, nem enged még az „öreg" szép szavainak sem.

Ekkor aztán hirtelen csapódik összse az egész kormány feje felett a vihar, mely nem lesz többé feltartóztatható.

És ennek meg van már is természetes oka az eddigi eseményekben.

Mert, ha a ministerváltozásokon keresztül tekintünk a mostani kormány fenállása óta: ugy tapasztaljuk, hogy a megüresedett helyek betöltésénél soha sem azon czél volt kitüzve, hogy a kormány erösödjék és felfrissittessék uj elemekkel; hanem máso rendü tehetségek vétettek fel a kormány soraiba.

Mi ennek az oka? Az, hogy a miniszterelnök bir tulsulylyal a kormányban s annak kell meglenni, a mit ő akar.

Oly egyének, kik elég önállósággal birnának, még ellenmondani is a kormányelnöknek valamiben, nem tekintetnek hasznos tagokul, nem kerestetnek, sőt mellőztetnek.

A központositási rendszer, a mindenhatóság kényelme oly ujabb kormánytagokat szemeltet ki, kik a kormányelnöknek feltétlenül hódolnak.

Ugy hogy ma-holnap az Andrássy kormány maga Andrássy lesz egyedül, akaratának döntő sulyával.

Hogy ily mérvben és ily téren üzött centralisatio aztán elég erős lesz-e a további válságok idején: azt az események mutatják meg.

Hogy a kormányhatalomnak tettleg egy egyénben lett összpontositása tanácsos-e alkotmányos viszonyok közt: azt mutogatni és vitatni felesleges volna.

Ahol egy embernél van a hatalom, mit többeknek kellene gyakorolni: ezen egy embernek bukásával bukni kell ott a többinek, sőt a rendszernek is.

Erre az eshetőségre mint egy előkészittetett a közvélemény a kormánynak fent jelzett folytonos gyengülése s a kormányelnök hatalmának növekedése által.

Mi amaz eshetőség bekövetkeztétől uem remegünk; mert, ha az csakugyan elérkeznék, az ellenzék tömör pártja ott van, mely a kormány gyeplőjét megragadhatná, s mely, alkotmányos viszonyok közt egyedül volna hivatva, hogy rendszerváltozással elfoglalja a miniszteri padokat.

Ha pedig alkotmányellenes elemek kerülnének szinre, kik nem parlamenti többség kifolyásai lennének: azok élete hasonló lenne a buborékhoz, mely amint képződik, azonnal elpattan a levegőben.

Eszerint a válság jelei az ellenzék diadalra jutására vonatkoznak.

A mi hogy mielőbb beálljon: szivünkből óhajtjuk a nemzeti jólét érdekéből!

— **A képviselőház** pénzügyi bizottsága a honvédelmi miniszterium által kért póthitelt tárgyalván, abban állapodott meg, hogy az azon esetre megszavazandó, hogy a honvédelmi miniszter által beterjesztett törvényjavaslatok elfogadtatnak.

— **A Deákpárt** tegnapelőtt esti értekezletén a honvédelmi miniszter által m. évi december hóban előterjesztett törvényjavaslatok tárgyalása volt szőnyegen. Bánó József ez alkalommal a mellett szólalt föl, hogy a honvédség tüzérséggel és müszaki csapatokkal láttassék el; Szüllő Géza lovassági kaderek együttartását inditványozta; Szeniczey Ödön az altiszteknek hosszabb ideig való szolgálatát hozta javaslatba, hogy a honvédség jobban begyakoroltathassék. Mindhárom inditvány mellőztetett, s az illető törvényjavaslatok a baloldali módositások elvetésével elfogadtatni határoztattak.

— **Olaszország** és Ausztria közt, Lónyay közvetitése folytán oly egyezmény jött létre, hogy Olaszország Ausztriának évenként 134,761 lirát fizet, mely egyezmény az olasz parlamentben, a kormány ellen intézett több erős támadás után, végre elfogadtatott azon jelentéktelen záradékkal, hogy a lombardiai és velenczei károsultak követelési joga épségben fentartatik.

— **Jegyzék** az 1870. évi magy. kir. nyeremény-kölcsönnek f. 1871. évi febr. 15-kén tervszerüleg eszközlött 3 dik kisorsolása alkalmával kihuzott következő nyerőszámairól, u. m.

A.

Kihuzott sorszámok:
(Minden sorszám 50 nyerőszámot tartalmaz.)

116.	530.	1670.	1684.	2709.	3213.
3250.	3373.	4345.	5391.	5723.	5890.

B.

Kihuzott nyeremények.

Huzásra:	Sorszám:	Nyeremény-szám:	Nyeremény frtokban:
1.	2709	7	200,000
2.	5391	12	15,000
3.	3213	2	5,000
4.	1670	39	1,000
5.	5723	14	1,000
6.	116	43	1,000
7.	530	17	1,000
8.	3213	30	500
9.	5723	12	500
10.	3213	24	500
11.	530	1	500
12.	4345	49	500
13.	4345	14	500
14.	3213	21	500
15.	3250	9	500
16.	5723	1	500
17.	3213	42	500
18.	116	38	500
19.	4345	1	500
20.	5859	29	500

A kihuzott sorszámok többi számainak mindenike nyert 104 frtot.

— **Az angol hadibudget** már előterjesztetett az alsó háznak. — E budget összesen 15.851,700 font sterlinget tesz, mely azonban némely bevételi ágakban fenmaradt felesleg által 14,697,700 fontra szállitandó alá. A mult év kiadásai csak 11,665,985 fontot tettek. — Azonban a háboru kitörése a béke biztonságát igen érzékenyen megzavarta, gondosan kellett foglalkozni az önvédelem eszközeiről és azonnal az aug. 2. parlamenti határozat lett az eredmény, mely az angol állósereget 20,000 emberrel erösité meg, mi 2 millióval több kiadást tön szükségessé. Az angol hadierők Európában jan. 1-én a következőleg állottak: 1. A sereg: 12,400 lovas, 15,000 tüzér, 64,900 gyalog. 3700 genie, összesen 96,000 emberből állott. De a meglevő keretek elégségesek 120, 130 ezer emberre és még befogadhatják a 80 ezer emberre menő militiát. Ezen rendes haderőkön kivül vannak még a 170,000 embert számláló, eléggé képzett és tüzérséggel is ellátott önkéntes hadtestek, ugy hogy Anglia megtámadás esetében védelmi harczra 350,000 embert tud kiállitani.

— **Oroszország** 1871-ik évi költségvetése nagyobbszerü következtetésekre ad alkalmat, melyek az államot jellemzik s elitélik. Az évi költségvetés **bevételi** rovata 489 millió 102,702 rubelt mutat, melyhez a nem egyenesadó maga 338 millió 344,593 rubellel járul, s ez utóbbiból ismét csupán az italadó maga 149 millió 784,032 rubelt tesz. A kiadási rovat 489 millió 012,702 rubel, s igy felesleg van 100,000 rubel. A kiadási összegből a **hadügyminiszteriumra** esik 150 millió 469,849 rubel, a haditengerészetre 17 millió 628,736 rubel, és igy az egész kiadásnak több mint egy harmadrésze katonai czélokra fordittatik. A nemzetgazdászat elvei szerint a követett adók nagysága s katonai czélokra eső tulságos kiadások azon tényneknek szolgálnak kulcsaiul, hogy az ily államban az anyagi és szellemi jólét és a szabadság ügye lehető legroszabb lábon állanak.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, február 18.

= **A választási eredményekből** világosan kitünik, hogy a békepárt többségben van, de félő, hogy ugyanekkor az orleanisták is határozott uralomra jutnak. A nagyobb városok közül: Páris, Toulon, Awignon, Dijon, Chambery, Alby határozott republikanusokat választottak: de Nantes, Caen, La-Rochelle. Carcassonne, Angers, Rodez, Niort, Moulins, Perlqueux, Orleans, Nevers és St.-Etienneben részben liberalis-conservativ, részben ultramontan elemek győztek, habár ezek közt is sok republikanus és még több anti-orleanista van.

Általában a választásokról a Bordeauxban megjelenő „Moniteur Universell" következőket irja: „Még azon departementokban is, melyek máskor határozott érzületeik által tüntek ki, az általános szavazatjog ez alkalommal mérsékelt eklekticismusban nyilatkozott. Ezért kétségtelen, hogy a rend és ez esetben a békepárt képviselői a jelen gyülésben határozott többségben lesznek. Thiers, irja e lap, most a helyzet ura, és azzá lőn főleg azon határozott ellenállás miatt, melyet tanusitott nehány hóval ezelott a törvényhozó testben, a háboru megizenése ellen. A kormányformára nézve azt hiszi a „Moniteur," hogy a mostani követek nagy számának multja és neve után itélve: a monarchia helyreállitására lehetne következtetni. De mindenek felett nem kell elfelejteni, hogy most csak a béke kérdése felett döntenek és Franciaország jövendő kormányformájának kérdése egészen mellőztetik egyelőre.

Egyébiránt Thiers és főleg utána a legbefolyásosabb orleanista: Dufaure programmja ugy látszik oda megy ki, hogy a köztársaság egyelőre megtartassék, sőt Dufaure határozottan alkotmányos köztársaságot akar és Aumale herczeg ügynökei is ugy nyilatkoztak, hogy a köztársasági elnökség 10 évre Aumale herczegre bizassék.

Ujdonságok.

A franczia sebesültek részére Tóth Ferencz tanár ur kis fijától **Thót Emiltől** 45 frt 43 krt vettünk, mely összeget a nemeskeblü gyermek, saját és családja ismerői körében gyüjtött. Nem hagyhatjuk méltán megérdemelt dicséret nélkül e derék gyermek e buzgalmát, mely részvét teljes szivről, s gondolkodásának már is nemes irányáról tanuskodik. Adja az ég, hogy a jövő teljesedésbe juttassa mindazon szép reményeket, melyekre e jeles gyermek ugy az iskolai tanulmányokban kitüntetett szorgalma, mint e részvétteljes cselekedete által kilátást nyujt azon derék szülőknek, kik gyermeköknek ily kitünő nevelést adtak. A fentebbi összeghez járultak: Thót Ferencz 40 kr. Thót Ferenczné 40 kr. Thót Emil 20 kr. Thót Gyula 20 kr. Pollagh Alvina 50 kr. Osterlamm Ernőné 50 kr. O. Olga 20 kr. Karafiát Ottilie 40 kr. Tartsay Ödön 30 kr. N.N. 13 kr. Török József 1 ft Révész Bálintné 1 ft, Balogh Piroska 30 kr. Balogh Gyula 30 kr. Balogh Imre 30 kr. Balogh Jenő 30 kr. Mocsi Józsefné 40 kr. Hitessy Lajos 1 frt, Fodor József 30 kr. Svarcz Gyula 1 frt, Svarcz Imre 1 frt, Svarcz Jenő 1 frt, Medve Zoltán 1 frt, Hegyi Mihály 50 kr. Hegyi Mihályné 1 frt, Telegdy Lászlóné 1 frt, Szepessy Gizella 1 frt, Török Paulina 50 kr. Dalmy Károlyné 1 frt, Pusztai Lajos 2 frt, Kenyeres János 1 frt Simonffyné 50 kr. Lengyel Juliánna 50 kr. Varga Lajos 1 frt, N. N. 20 kr. ifj. Buzás Pál 1 frt, Tóth Sámuel 1 frt, Bodossy P. 1 frt, Telegdy Lajos 1 ft Telegdy Gyula 1 ft Telegdy Ilona 1 ft Takarékpénztár 5 frt, Komlóssy Imre 1 frt, Szepessy Gusztáv 1 frt 50 kr. T. Dezső 30 kr. Tikos István 1 frt, Komlóssy Lina 2 frt Özv. Farkas Ferenczné 1 frt Berghofer István 5 frt. Összesen 45 frt 43 kr. Ezzel a főösszeg **494 frt 5 kr.**, és **1** db. ezüst huszas.

* **A franczia sebesültek javára** Dr. Deutsch Ferencz urnak e hó 15-kén tartott menyegzői táncczigalmán a „Fehérló" termében Adler Adolf és Zichermann Herman urak 50 krajczár lett. Ez összeghez járultak: Adler Adolf 1 forint, Zichermann Armin 1 forint, Burger Samu 1 frt, egy valaki 1 frt, Weisz J. Lajos 1 frt, Feischel Fülöp 1 frt, Scheer Jakab 1 frt, Wiener N. Temesvárról 1 forint, Tieben N. 1 frt, Rosenfeld Jakab 50 kr. Egy kártyázó társaság 1 frt 50 kr. Hidvégi Wertheim 70 kr. Almásy Ignácz 1 frt Gelbmann N. 30 kr. Weisz M. B. 1 frt, Gottlieb Menyhért 1 frt, Weisz Löwi 1 frt, Silbermann 50 kr. Geisberg Kapit. 1 frt Becher Ad. 1 forint Roth Samu 1 frt, Kohn Worné 1 frt, Löwy 2 ft, Scheer Benő ügy. 1 ft, Falk Lajos 1 ft, Breuer Toni 2 frt, Gréff Sándor 1 frt, Spivák 50 kr. Lustig J. Sámsonból 40 kr, Hidvégi Miksa 1 frt, Fischer Lajos 1 ft, Fischer 1 ft, Rozenzweig 50 kr, Deutsch Gottlieb 1 frt, Salzmann Lajos 1 ft, Rott Lipót 1 frt, Breuer Miksa 1 frt, dr. Deutsch 1 frt. Összesen 37 frt 90 kr. — Ugyancsak ezen czélra küldött Gondy Károly fényképész ur 1 darab 20 francos aranyat és 1 darab porosz tallért s Kaszonyitzky András ur és neje 3—3 ft, össz. 6 ftot. Igy a főösszeg **541 frt 90 kr** 1 darab 20 francos arany 1 porosz tallér és 1 czüst huszas.

* **Adakozás.** A Dr. D. lakadalmában 1 porosz születésü egyén is adományozott jótékony czélra 1 frtot, mely hozzánk azon megjegyzéssel küldetett be, hogy azt valami jótékony gyüjtéshez csatoljuk. Ez egy forintot az Istensegits magy. község részére nálunk befolyt 1 frthoz csatolván, igy ezen czélra eddig 2 ft gyült be.

* **Széngöz általi halál.** Kabai Ferencz és neje Harangi Juliánna ma reggel halva találtattak hatvanutczai 343. szám alatti lakásukon. A szerencsétlenek szénnel akarták bemelegiteni szobájukat, s a kifejlődött szénsav halálukat okozá.

* **A 8. dzsidás ezred tisztikara** által rendezett tánczestély a „Fehér ló" termében tegnapelőtt fényesen folyt le. Egyike volt az a farsang legelegansabb mulatságainak. Mars dalias fiai csakugyan kitettek magokért, s a katonai és polgári elem e barátságos összeolvadását valóban jól esett az elmult évek elkülönitett állapota után a válasz-falak majdnem teljes ledőlésével szemlélni. Szépeink igen nagy számmal voltak képviselve, s a toilettek igen csinosak, nem tulságos fényüzők voltak. Jelen volt az elöljáróság részéről a polgármester Kovács Lajos, s a főkapitány Simonffy Imre, mindketten magyar ruhában, ezen kivül csupán két egyén öltözött nemzeti viseletünkbe: Konti József és Stégmüller Sándor, a többi polgári vendég az obligát salon-frakkban és pantallóban hódolt a divat uralmának. Vigan, kedélyesen folytak a táneczok, melyekben a nemzeti tánczunknak is nem kis szerep jutott, ki világos viradtig, — reggel 6 órakor, midőn tudósitónk távozott, még javában folyt cotillion, s a férfi társaság csak 8 óra után oszlott szét. — Egy szóval, e tánczvigalom tökéletesen kielégitette a hozzá kötött várakozásokat, s méltán sorakozott a lefolyt farsang elite báljai közé.

* **A casinoi választmányi** ülésen tegnapelőtt, felügyelő könyvtárnoknak ujból Szákfi **József** választatott meg, és pedig egyhangulag.

* **Egyházi közgyülése lesz** a ref. egyháztanácsnak **holnap** vasárnap d. e. 10 órakor. Tárgyak: az adószedői rendszer feletti vita folytatása, s több elmaradt tárgy.

* **Városi közgyülés** tartatik jövő héten **szerdán** febr. 22-én d. e. 9 órakor, melynek fő tárgya a házipénztárnoki állás betöltése lesz; de, a mennyiben lehet, más elmaradt s folyó tárgyak is szőnyegre kerülnek.

* **A debreczeni zeneegylet** 1871. év február hó 19-ik napján délelőtt 11 órakor az igazgatói szobában választmányi gyülést tart. Tárgyak: Közgyülés elé terjesztendő ügyek.

* **A nőegyleti bál** jövedelméhez utólagosan adakoztak gróf Zichy László 2 frtot, Balogh Imrén urhölgy 2 frtot, igy az összes jövedelem **673** frt.

* **A nőegyleti árvaháznak** gróf Zichy Ernő küldött egy szekérfát.

* **Hiába a holtomiglan, holtáiglan.** Tegnap délelőtt egy igen érdekes vizsgálati ügynek voltunk szem- és fültanui a rendőrhivatalnál. Ugyanis előtte való nap Horváth Mihály kocsis, saját neje feljelentése folytán, a kivel ugyan együtt nem él, elfogatott. Ez ember nagy bünös. 1864-ben valami tolvajcsint követvén el, beállott a 6-ik huszárezredhez, s nejét a faképnél hagyta. Az ezred akkor Gallicziában Bochnában feküdt. Ott egy öreg huszár pajtása krumpli lopásra hivta fel, s a midőn a lopott krumpli árát az öreg pajtás magának tartotta meg, ebbeli haragjában Horváth Mihály őt hátulról pisztolylyal főbe lőtte. Az orgvilkost ekkor a katonai törvényszék kötél általi halálra itélte, azonban a Felség 16 évi sánczfogságra kegyelmezett meg neki. Az elitélt rab 1866-ig Olmützben volt fogva, innen azonban a poroszháboru alkalmával átszállitották Péterváradra. Péterváradról azonban 1869. május 9-én elszökött, — hogy mi módon, azt még eddig nem lehet bizonyosan tudni, s haza jött Debreczenbe. Itt mint cseléd szolgált azóta, s gyakori helyváltoztatása által sikerült neki ugy elrejtőzni, hogy felesége árulása nélkül holtanapjáig szabadon marad. Feleségével nehány nap

---

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

=) „Csalódtok, én nem vagyok orgazda, inkább talán egy szegény rablókapitány, ki gazdag embereket meglop, hogy a szegényeknek ajándékozzon."

„Különös."

„A kis szekrény zárva marad, s azt egy hölgy magánszobájából egy másik hölgy magánszobájába fogjátok belopni."

„Hallottatok már valamit azon szép velenczei nőről, ki a Freiungon a szegletházban lakik?"

„Valami Signora Camilla, ha nem csalódom?"

„Ott hasonlóképen a szobalány fogad el benneteket, s ott ugyanazon feladatotok lesz, csakhogy a helyett, hogy elvinnétek, odavisztek valamit."

„De mi hasznunk lesz mindebből?"

„E csomó bankjegy. Épen ezer forint."

„Teringettét! Ezer forint?"

A két rüpök nagyot ugrott örömében.

„Kétszáz forintot most adok át foglalóul, a nyolczszázat pedig a velenczei nő szobalánya adja át, ha oda a szekrényt elviszitek. De legyetek óvatosak s ne fecsegjetek."

„Némák leszünk, mint a hal."

„Éjfélután egy órakor kezdetek a munkához."

„Pontosak leszünk, s további megrendelést kérünk."

„Ha szükségem lesz rátok, ismét rátok találok."

A két tolvaj karonfogva, büszkén, mint két gavallér távozott a ligetből.

„Minő okos ember ez az Erlenstein ur," mondá az ügynök, a mint magában maradt. „Ellenségeit épen mindig fejükön tudja találni. Ma a szép nagynéne az urfinak találkát ad, melyet férje valószinüleg meg fog lesni, s talán már holnap az egész városban elterjed azon hir, hogy Hohenau ur meglopta nagynénjét. No, nemsokára oda vittük őt, a hova akarjuk. Hja, a bankár ur veszedelmes ellenfél. Tiz körme messzire elér, s azt Tannenheim hadnagy is tapasztalni fogja. Ő hadnagy fog maradni mindaddig, mig legénye tá bornagy nem lesz."

Ugyanezen nap reggelén egy hordár a Werdenberg palotában két levelet kézbesitett. Az egyiket az elnöknőnek, a másikat férjének.

Az első levél igy hangzott:

„Szeretett szép nagynéném! Ha nemes szive érez még szegény szerencsétlen öcscse iránt némi jóindulatot, azon esetben ma este hat órakor el fog jönni az Augartenba. Az első sétányon balra fog engem találni, s e találkozástól egész életem boldogsága függ."

A másik levél pedig igy:

„Ha elnök ur egy gyöngéd találkorás szemtanuja akar lenni, melyet Werdenberg Amália urhölgy Hohenau urnak megigért, a legudvariasabban felhivatik, tegyen egy sétát ma este hat órakor az Augarten balfelöli sétányán."

Kezdetben meg akarta Amália a kapott levelet férjének mutatni, hogy tanácsot kérjen tőle, de Werdenberg ur egy idő óta beteges volt, s az orvos minden kedélyfelizgatást tiltott.

Rövid harcz után végre elhatározta magát, hogy teljesiti Hohenau kérelmét, melyben semmi roszat nem látott, s a mely talán még jóra vezethetne.

Az elnök sem volt eleintén tisztában magával, kövesse-e e galád felhivást.

Egyenes, nyilt termeszete előtt utálatosak voltak a görbe utak.

De a kételkedés oly féreg, mely fájdalmasan marja a szivet. Végre is igazságot, meggyőződést akart.

Mialatt az ügynök a két gazemberrel alkudozott, addig a kert tulsó oldalán Hohenau és Amália találkozása történt meg.

Az ifju tartózkodás nélkül festette azon szomoru helyzetet, a melyben volt, s talán őszintén megbánta könnyelmüségét. Könyekkel szemeiben vallotta meg, hogy a kétségbeesésnek van martalékul adva, ha rokonai elhagyják.

Amália gyöngéden, de komolyan figyelmeztette azon bánatra, mit nagybátyjának okozott. Elmondá, hogy még most vissza lehet térni a kötelesség és becsület utjára, s hogy Werdenberg ur nem lesz kérlelhetetlen, ha csak némi reménye lenne, hogy unokaöcscséből az államnak hasznos polgára válhatik.

Hohenau ur mindent igért.

Hivatal után akart nézni, hogy szorgalma és igyekezete által bebizonyitsa nagybátyjának, hogy könnyen meg akar javulni.

Oly érzéssel, s oly gerjedelemmel beszélt, hogy Amália végre megindultan kezet nyujtott neki, s kinyilatkoztatta, hogy el van határozva, nemcsak pillanatnyi szükségén segiteni, hanem mindent merészelni arra nézve, hogy nagybátyjával kibékitse.

Herrmann megszoritotta a picziny kezet, s forró csókokat nyomott arra.

Amália szemei sokáig pihentek a legnagyobb részvéttel, a talán tévutra vezetett ifju vonásain, s a mint végre könybe lábadt szemeit felemeli, Werdenberg elnök állott előtte.

Csaknem kővé meredten tekintettek azon férfira, ki oly hirtelen, komoly fenyegető biróként jelent meg előttük.

E biró itélete néma megvetés volt.

A mint Amália és Herrmann feleszméltek, hogy Werdenberg karjaiba omoljanak, ez már eltünt.

„Minden, minden el van veszve," suttogák. A sors csalta e szavakat ajkaikra.

(Folytatása következik.)

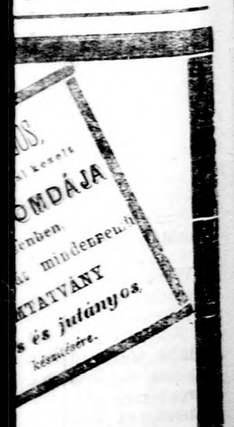

előtt összeveszvén, azt megöléssel fenyegette, s az — egy többször büntetett, kétes jellemü nő, feljelentette őt a hatóságnál, s pár óra mulva az elfogatás foganatositttatott. A bünös eleinte mindent tagadott, azonban Konti József szállásolási biztosnak, kire az előleges vizsgálat bizva volt, a legkitünőbb tapintattal sikerült tanukat előállitani, s a mint a bünös, — ki mellesleg legyen emlitve, szép magas barna legény, 29 éves, feltünően értelmes, — a tanukat meglátta, egészen elvesztette előbbeni daczosságát, s töredelmesen elmondott, bevallott mindent, miről is jegyzőkönyv vétetvén fel, az a bünössel együtt további eljárás végett a katonai hatósághoz tétetett át.

* **A debreczeni gázvilágitás**, mint ilyen megjárna maga nemében, ha a gázlámpák üvegei a mint más gázvilágitásu városokban folytonosan tisztán tartatnának — mert a gázvilágitásnak csakis kristály tiszta üvegü lámpa felel meg, miáltal a hatás és fény kétszeresetik. A debreczeni gázlámpák tisztán tartására annyira kevés figyelem fordittatik, még a főpiaczon is, hogy annak ellenőrzésére kénytelenek vagyunk az illetőket felkérni, saját szemeikkel fogván meggyőződni a felől, hogy mi a különbség a mostani és a tisztitott üvegü gázlámpák fénye és hatása között. Többen.

* **A helybeli ref. theologusok bálját** ugyancsak szárnyára kapta a hir. Még a bécsi „N. Fremden-Blatt“ tegnapelőtti száma is megemlékszik róla. A hazai lapok közül az „Ellenőr“ és a „Magyar Ujság“ ujdondászai teszik csipős elméneczkedésök tárgyává a tanárkar azon — állitólagos — határozatát, hogy „a theologiának nincs helye a tánczteremben“, s ezért „e szent névnek ilynemü profanátióját meg nem engedi.“ Az igazság érdekében t. laptársaink e megjegyzéseire felhiva érezzük magunkat kijelenteni, hogy a hittanhallgatóknak a jótékonyczélu bál iránti kérvényét a tanárkar még nem tárgyalta, s azon vélemény, hogy a theologusoknak nem illik bált tartani, még csak magán körben merült fel, különben a mindenkor szabadelvü ref. tanárkarról előre fel lehet tenni, hogy e tárgyban is a korszellem utmutatása szerint fog eljárni.

* **Hogyan jár el egynémelyik adóexecutor**. Egy több család által lakott házban nemcsak a házigazda és lakók, hanem a házigazda cselédje ellen is el volt rendelve az adóexecutió, s az adóhivatal volt oly udvarias, hogy előbb a házigazdát, utána rangszerint a lakókat, s ezek után a házigazda cselédje nevét irta fel az executionalis listára. A mint aztán a t. executor az utolsó lakónál megjelent, attól, bár az cselédet nem tart, a cseléd adóját követelte, s daczára annak, hogy az exequalandó menyre földre állitotta, hogy ő szolgálót már nehány év óta nem tart, s igy annak adóját sem fizetheti, minden áron foglalni akart, mert neki a listájában ugy van beirva. Végre a nagy zajra a házigazda megjelent, s akkor tünt ki, hogy az ő szolgálója az adós, s fizetett is érte. — Az ilyen értelmetlen eljárás, sok kellemetlenséget idézhet elő mindkét félnek.

(D—y.) **Sürgönyforgalom**. Február 2-án 1871. A pénztárnál felvétetett sürgöny 60 drb, megérkezett és kézbesitetett 47 drb, felvett 210 drb. kiadatott 210 drb, összesen 527 drb.

Február 3. Felvétetett 43 darb, megérkezett és kézbesittetett 64 drb, felvétetett 400 drb, kiadatott 400, össz. 907 drb.

Február 4. Felvétetett 53 drb, megérkedett és kézbesittetett 53 drb, felvétetett 297 drb, kiadatott 297 drb, össz. 700 drb.

Február 6. Felvétetett 73 drb, megérkezett és kézbesittetett 74 drb, felvétetett 256 drb, kiadatott 256 drb, össz. 649 drb.

Február 7. Felvétetett 45 drb, megérkezett és kézbesittetett 44 drb, felvétetett 230 drb, kiadttato 230 drb, össz. 630 drb.

Szinházi szemle.

** Csütörtök, febr. 9. **„Norma“** opera. Szép számu közönség és jó előadás, melynek sikerében Mándokiné és Tannerné osztakoztak énekléseikkel. Gerecset is méltán megilleti a dicséret, ki — ugy tudjuk — rögtönözve vállalta el szerepét s mégis igazán dicsérettel oldotta meg feladatát, ugy annyira, hogy a közönség még egy nyilt jelenetben is kitapsolá.

** Vasárnap, febr. 12. **„A plebánus szakácsnéja.“** Az előadás ezuttal nagyon bágyadtan folyt le. Telt ház.

** Hétfőn, **„Stern Izsak.“** Vizvári nak e mü czimszerepe, kedvencze; nagy hatással szokott benne játszani, most is volt taps quantum satis. Közönség meglehetős számmal.

** Kedden, **„Az órás kalapja“** franczia vigjáték egy felvonásban. Bizony e mü leforditásával sem sokat nyert az irodalom, de még szinrehozatalával a közönség sem.

E vigjátékot **„Felebárátod feleségét ne kivánd“** czimü 3 felvonásos vigjáték követé Rósen Gyulától, melynek ugy érdekes szövevénye, mint a mü ügyes előadása a kevés hallgatóságot derültségre hangolá.

** Szerdán, **„Fekete orvos** Rónainak egyik bravour szerepe: Fabien, ezuttal is nagy hatással alakitott, s kitünő játékát a közönség több izben viharos tapsokkal jutalmazá. Az egész előadás dicséretes eredménynyel folyt le. Közönség közép számmal.

** Csütörtökön, **„Linda“** opera. A ma esti tiszti tánczvigalom miatt kevés közönség jelent meg a szinházban. Mándokiné, Dalnokiné, Tanner, Dalnoki és Foltényi mindnyájan emelték kitünő közremüködésükkel az előadás becsét.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése febr. 16.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről: Kerkápolyi, Pejacsevich, Szlávy.

Napirend: A budgetvita folytatása.

Henszlmann hosszabb indokolás után interpellálja a cultusminisztert, van-e meggyőződése arról, hogy az egyetem és a ferenczrendi barátok között fenforgott perben, mely a legfőbb itélőszéknél a barátok javára dőlt el, a közalapitványi igazgatóság az egyetem jogos érdekeit jól védte; igaz-e hogy a közalapitv. igazgató „confrater franciscanorum“, szándékozik-e uj bizonyitékok alapján a pert megujitani, hogy az egyetem jogos tulajdonában megmaradjon, ha pedig via juris ez elveszett volna, szándékozik-e informálni a királyt, hogy az egyetemnek könyvtár számára megfelelő telket adományozzon. — Kiadatik a minisztternek.

Következik az államszámvevőszék költségvetése. A p. ü. bizottság 150 ezer frtot ajánl megszavazandónak.

Várady G. Az államszámszék alá van rendelve a kormánynak s igy nem bir elég garantiaval, hogy pontosan fog eljárni, s határozati javaslatot nyujt be, mely szerint utasitsa a ház a kormányt, hogy az államszámszék ideiglenes ügyrendjét s az államadósságok ellenőrzésénél gyakorlatban levő kezelési szabályokat terjesszse a ház elé.

Kerkapoly Várady azon szemrehányására, hogy az állam-számszék nem takarékos, megjegyzi, hogy mindig a takarékosságot hangsulyozzuk ha nem saját kedvencz dolgaink vagy eszméink kiviteléről van szó; ezeknél azonban azután kétszeresen nyulunk az állam zsebjébe. Várady azt mondá, hogy a számszék csak a bureaukratiát szaporitá, már pedig csak rendes hivatalnoki szervezet mellett várható pontos szolgálat.

Várady határozati javaslatát Kerkapoly felszólalása folytán a többség elveti.

A 150.000 frt megszavaztatik. — Kerkapoly módositványt nyujt be, hogy ebben a tavalyi 80 ezer frtnyi dotatióból megtakaritott 8 ezer forint adassék a számvevőszék rendelkezése alá, mely módositvány Tisza inditványára a pénzügyi bizottsághoz utasittatik.

A cultusügyi budget felett a vitát Schwartz Gy. nyitá meg a ház által nagy figyelemmel hallgatott beszédével, melyben tanügyünk főbb hiányait emlité fel, miket csak nemzeti kölcsön által vél orvosolhatni. Részt vettek utána az általános vitában Hoffmann P., Iványka I., ki a vállásügy elválasztását a közoktatástól hangsulyozá; — Pulszky Ágost, ki ezen első u. n. „szüz beszéd“-ében az emlitett elválasztást csak a korszellem által kivánta megoldatni és Körmendi S. ki a felekezeti oktatás ferdeségeit ostorozta.

Ülés vége 2 órakor.

A képv. ház ülése febr. 17-kén.

Elnök Somssich Pál 10 óra után nyitja meg az ülést.

A kormány tagjai részéről jelen van: Tanárky G. államtitkár.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

Következik a napirend: a cultuszminisztérium költségvetése fölötti átalános vita folytatása.

Ezt megelőzőleg felolvastatik a ház havi költségvetése. Az elnök felhatalmaztatik az összegek folyóvá tételére.

Körmendy Sándor folytatja a tegnap félbeszakitott beszédet. Mindenekelőtt a végrehajtás hiányosságát emeli ki a tanügy terén: az iskolába nemjárás nem sujtatik szigorral és e hiba főleg a fővárosban tapasztalható, hol a 26,714 tankötelezett közül tényleg csak 14,000 jár iskolába; mig Somogymegyében 31,032 tanköteles közül 27,056 járja rendesen az iskolát. Ha a kormány azzal indokolja a végrehajtás hiányosságát, hogy hiszen a 2 millió 284 ezer tankötelesnek alig fele fér be a már meglevő iskolai helyiségekbe; azt jegyzi meg, — hogy a kormány annyi év alatt intézkedhetett volna ez irányban. Ugy találja továbbá, hogy sem a képezdék, sem az óvodák érdekében mi sem történt. Mindezekből azt következteti, hogy a végrehajtásnak még komoly szándéka is hiányzik.

Azonban nemcsak a végrehajtás, hanem a felügyelet is szerfelett hiányos, sőt mondhatni nem létezik. Tanfelügyelő van az igaz, de csak papiroson. Kinevezett a kormány egy nagy számu „nagyságos“ urat dilettans tannagyságos felügyelőnek, akor, midőn szakképzettségre lenne szükség. Kir. tanácsosokká emelte azokat, kiktől nem ő felsége, de bármely gyarló halandó sem kaphat józan tanácsot, sőt magoknak van igen nagy szükségük mások tanácsára. A kormány gondoskodik taneszközökről, de ezeket Bécsben vagy Prágában rendeli meg a helyett, hogy azoknak a hazában készittetése által a hazai ipart emelné.

Nagyon sajnálja, hogy az uj vallás- és közoktatásügyi miniszter nincs jelen, holott a cultus budget tárgyaltatik; mi tehát a miniszteri felelősség? — avagy a képviselőház merő illusio?

P. Szathmáry K. Tisztelt képv. ház! Az a kegyelet, melylyel b. Eötvös József neve és emléke iránt viseltetem, engemet is hallgagásra ösztönözne, ha egy véleményben lehetnék ifjabb Pulszky képviselő urral, ki a kegyelet kifejezését abban keresi és találja, hogy a jobblétre költözött miniszter költségvetését en bloc fogadjuk el; és e szerint mintegy akaratát teszszük magunkévá.

Én — tisztelt ház — ellenkező véleményben vagyok s azt hiszem, hogy b. Eötvös nem akaratát, hanem szellemét kell magunkévá tenni, mely e téren őt, és minket nem ösztönözhet egyébre, mint a folytonos javitásra és előhaladásra. Ez a legméltóbb tisztelet és kegyelet adója, melyet a megboldogult emlékének, s egyszersmind az ország hasznára nyujthatunk.

Különben nem azért szólalok fel, mintha ez előleges mentségekre szükségem lenne. Részemről a költőnek, bölcsésznek és emberbarátnak egyiránt nagy tisztelője voltam s csak ujabb koszorut vélek letenni az ország könnyeitől áthatott sirra, midőn kijelentem, hogy a megboldogult mint miniszter is utolsó értesitésében valódi kincset hagyott nemzetének: az igazságot.

Hát még ha a sorok között is tudunk olvasni!

A miniszteri értesités előszámitja közoktatásunk akadályait, — és aztán türelemre int.

Elismerem, hogy idő kell, mig 14.000 tanterem fölépül, mig 10 ezer uj tanitót növelhetünk föl, mig a hiányos ismeretekkel biró tanitókat ujak váltják fel; mig képezdék, óvodák kellő számmal alapittatnak az országban; el talán még azt is, hogy az ország szomoru helyzeténél fogva nem fordithat annyit közoktatásra, mennyit akar és akarnia kell; de nem ismerhetem el azon akadályok iránti türelem jogosultságát, tehát a nemzetnek törvénynyé szentesült akaratát akarják meggátolni.

A közöny épen népoktatásunk ügyében t. ház, elég szomoritó, de csakugyan meglevő jelenség.

Oka egy részben különösen szellemi szegénységünkben rejlik. Mert fájdalom nem adhatok t. barátom Schwartz Gy.-nak igazat abban, hogy a magyar köznép nemességtől, melyet ő az angol gentryvel azonosit, a tanügyben orvoslást nem várhatni.

Létező iskoláink közül legalább 5—6 ezret ezen nemesség patronatusának köszönhetünk. (Bár a jelen kornak még egy annyit birna tenni!) Igaz, hogy e nemesség elszegényült — ezt már Benedek is megmondá — de azért tekintsünk körül és meglátjuk, hogy ujból fájdalom minden közügy körül főként ezen nemességre is az ahor csatlakozó honoratior osztályt látjuk foglalkozni. És épen az a baj, hogy mindenütt. Ez vezeti protestansoknál az egyház dolgait, ez üzi a politikát stb s nem juthat mindenüvé. A közöny leginkább a polgári osztályban található.

Azért én épen nem kárhoztatom a minisztert, hogyha önkéntesen vállalkozó tanfelügyelőt keres, mert ha csak pár oly férfiut talál, kit az ügy iránti lelkesedés és nem puszta hivatalvágy vezet, két annyi eredményt mutat be, mint azon hanyag tanfelügyelők, kiknek tömeges elküldésébe magam is szivesen beleegyezem.

De abban ujra nem érthetek vele egyet, hogy semmit sem avatkozva a felekezeti iskolák ügyébe, vegyünk fel 8—10 milliónyi költcsönt, és épitsünk a létező néhol 5—6 rosz felekezeti iskola mellé egy szép hatodikat, mely — ha az ellenizgatás tovább is tart, s a törvény végre nem hajtatik, — üresen marad.

Ezt még kedvezőbb anyagi helyzetünk mellett sem tudnám megengedni nemzetgazdasági elvekből, melyek ily pazarlást meg nem engednek.

Elég, ha a létező hiányt pótoljuk; elég ha a felekezetnek versenyt engedünk, melyet én üdvösnek tartok, de csak abban, hogy az állam által állitandóknál még jobb felekezeti iskolákat állitsanak.

És épen itt van azon szempont, melyben tőle teljesen eltértek, hol a kormánytól határozottságot, erélyt és a törvény végrehajtását kivetelem.

Én tisztelem az autonom jogokat; azokban növekedtem fel, s mindig harczolni fogok mellettök; tisztelője vagyok kellő mértékig a történelmi jogoknak is, de azt soha sem engedem meg, hogy azok bármelyike takaróul szolgáljon a nemzeti akarat által szentesitett törvényekkel szemben és kivánom, hogy a kormány itt az akadályokat szabad kézzel háritsa el, akár Esztergomba, akár Debreczenbe, vagy Balázsfalván merüljenek is föl.

Tisza Kálmán megjegyzi, hogy a tegnap és ma felhozott pietásnak nem szabad megvesztegetni a házat, s ugyan azon állást kell a budgettel szemben elfoglalni ma, mintha Eötvös élne. — Szónok nagy barátja a tanszabadságnak, s nincs kifogása az ellen, hogy a legfőbb felügyeletet az iskolák felett az állam gyakorolja, de azért a tanügyre nézve állami gyámságot még sem akar, s nemhogy három theologiai facultást nem kiván, sőt a meglevőt is feloszlattatni óhajtja.

Tisza K. inditványa az egyetemi alapok megvizsgálására kiküldött bizottmánynak munkálata befejezésére utasitása iránt elfogadtatik. Simonyi E. éles szavakban rótta meg Paulert, részint, hogy saját budgettjének tárgyalására nem jelent meg, részint mivel nem adott semmi programmot, mely után a ház és az ország az általa követendő irány és elvek iránt tisztába jöhetnének. — A zárbeszédet Tanárky G. tartá.

Holnap részletes vita. — Ülés vége 2 órakor.

Fővárosi értesitő.

** A müvészvilágot kellemesen lepte meg azon hir a napokban, hogy Liszt, Erkel, és Volkman a sok unszolásra végül elhatározták magukat, hogy nehány philharmonikus hangversenyt fognak rendezni. — Közremüködés végett felkéretnek majd az összes hazai müvészek.

** Sajtóper. A közvádló által Bényei István a „Szabad Magyarország“ szerkesztője ellen emelt sajtóper tegnapelőtt tárgyaltatott a pesti esküdtszék előtt, melynek vége az lett, hogy Bényei egy évi fogságra, 500 forint és a sajtóbiróság által előlegezett 36 frt 36 kr birság kifizetésére itéltetett. Vádlott semmiségi panaszt emel.

** A miniszterium elé N. vidéki szinigazgató ellen egy kérvényt szándékoznak nyujtani 34 vidéki szinész aláirásával ellátva, melyben igazgatói engedélye elvételét kérik.— Sulyos vádakkal van terhelve.

** Dux Adolf egy kötet beszélyt fog kiadni németül irva a magyar népéletből.

** A szinészek bálja, melynek jövedelme a szinészi nyugdij javára lett volna szánva, szerdán este nem a legjobban ütött ki a redoutban. A közönség leginkább irókból és szinészekből állott. Bevétel nem sok volt, hanem jó kedv annál nagyobb vala.

** Az olasz staggione majd nem 100 ezer frtba — ha ugyan többe nem — kerül a nemzeti szinháznak. Bevétel pedig 2 hó alatt aligha megy többre 50 ezer frtnál. Hát ugyan ki fedezi már aztán azt a méreg sok deficitet, talán a kászinó? . . . hm! hm!

** Az első magyar általános biztositó társulat a magyarországi vizkárosultak javára 3000 frtot bocsátott a m. k. belügyminiszter rendelkezése alá, mely hazafias nagylelkü adományért addig is, mig az rendeltetéséhez képest az illető vizkárosultak közt kiosztatnék, a nevezett társulatnak a szenvedő emberiség nevében nyilvánosan köszönet szavaztatott.

** Pestvárosa 186 ujoncot és 269 tartalékost tartozik kiállitni.

** Eötvös hátrahagyott müveit fia Loránd szándékozik kiadni.

Belföldi hirek.

** Rimaszombaton a „Gömöri lapok“ szerkesztősége által „Nagy Péter végrendelete“ Herberttől, magyar forditásban fog legközelebb kiadatni. Az érdekes korrajzra előre figyelmeztetjük a t. cz. közönséget.

** A hol az ember kezdődik. Nagyváradról „báró“ Burgsdorf Béla, nehány ezer forintnyi adósággal megszökött.

** A marosujvári sóaknában hat öl magas állás az azt vigyázatlanul összeállító munkás alatt összetört, s ezt agyon zuzta.

** Az erdélyi muzeum, e hó 10-én tartott ülésén dr Török ismerteti Sir John Lubbock „A müvelődés kezdetéről s az ember elsőleges állapotáról“ czimü müvét.

** Arad város főjegyzője Róth Nándor egy terjedelmes és nagy becsü munkát forditott le; s ez a Novara gőzös a föld körüli utjának leirása, 3 kötetben. Még csak a bécsi miniszterium engedélyét kell megnyerni, hogy a müvet napvilágra bocsáthassa — magyar nyelven.

** Ez is szép tett. Ag. kereszturi (Erdély) ref. templom részére egy ottani római katholikus pár, 600 frtos orgonát csináltatott.

** A felnőttek oktatása H.-M.-Vásárhelyen elesett, mert többen ellene mondtak, csupán azért, mert az erre vonatkozó felhivás a tanfelügyelőtől érkezett a polgármesteri hivatalhoz; akadt oly ember is, ki a felnőttek oktatásában a prot. autonomia sérelmeit látja. Ugyanonnan hirlik, hogy az esperes a presbyterek szabad választását engedélyező superintendentiai határozatot még egyházmegyei gyülés elé akarja terjeszteni tárgyalás végett. No, ily nevetséges hir nem lehet alapos.

** Vizhatlan mész gyártására Győrmegye Lábatlan nevü helységében nagyszerü gyár alakult; gyártmányai kiállják a versenyt bármelyik, eddig az országban ismeretes vizhatlan mészszel.

Délutáni posta.

— Berlin, február 17. (Hivatalos.) Versailles, febr. 16. A tegyverszünet f. hó 24-ig meghoszabbittatott s a délkeleti csatatérre kiterjesztetett; csapataink a Doubs, Cote d'or departementoket és a Jura departement legnagyobb részét megszállva tartják. Belfort a tér felszereléséhez tartozo anyaggal kapitulált, a 12,000 emberre menő helyőrségnek, tekintettel a tanusitott hősi védelmezésre, katonai becsülettel szabad elvonulás engedtetett.

— London, febr. 17. A conferentia, tekintettel Franczia országra, melynek ujonnan választandó kormánya részvételre fog fölszólittatni, végleges határozathozatal előtt, elnapolta magát.

— Bécs, febr. 17. A „N. Fr. Presse“ nek jelentik Berlinből: a legujabb kimutatá sokból kitünik, hogy Franczia ország vesztesége a jelen háboruban 80.000 emberre rug sebesültek, foglyok és halottabban. Most 500 ezer franczia van hadilábon, azonban csaknem kizárólag fiatal, gyakorlatlan csapatok. Franczia ország 600.000 katonával kezdte meg a háborut, s az utólagos pótlásokkal összesen 1.400.000 embert állitott ki. — Minthogy azonban foglyokban szenvedett legnagyobb veszteséget: a háboru után Franczia ország kétannyi számu csapattal fog rendelkezni, mint a háboru előtt. — A foglyokon kivül a franczia k 200,000 embert vesztettek.

A „Debreczen“ ere leti MAGÁNTAVIRATAI.

= Bordeaux, febr. 12. A nemzetgyülés a végrehajtó hatalmat Thiersre ruházta. Killer a felső, alsó rajnai és Murthe s Moselle megyéknek a követek által aláirt nyilatkozatát mutatja be, melyben megyék lakosai kimondják, hogy Franczia országhoz ragaszkodások megingathatlan, s minden olyan szerződményt vagy plebiscitumot, melynek czélja Elsasz és Lothringen elszakitása, semmisnek tekintenek, Thiers inditványozza, hogy e nyilatkozatra a ház mondja ki véleményét, s az ülés a tanácskozás végett felfüggesztetik.

= Berlin, febr. 17. A császár a Mársmezőn, hol a szabadságháboruban őrnagygyá léptettetett elő, katonai szemlét tart. A császár a Seine inferieure megyében a hadisarczot $^2/_3$-résznyire szállitotta le.

KÖZGAZDÁSZAT.

(.) Debreczen, febr. 18. Az élet üzletnél a hangulat változatlan, a behozatal az életfélénél csekély volt, csak is tengerit és kenyeret hoztak nehány szekérrel, az árakon lényeges változás nem történt; ez mint szintén a szalonna ára is az eddigiek, — a kenyér ára mérsékelt.

Az idő szelid, s olvadásos.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről febr. 18-ról.

Arany . . . 5 frt 83 kr. | Ezüst. . 121 frt 30 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLAH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Kiadó sertés hizlaló.

A mester utczai sorompón kivül egy legjobb móddal fölszerelt sertéshizlaló több évekre haszonbérbe kiadó; azonkivül egy kevéssé használt két franczia kövel ellátott Angolkészitményü őrlő malom eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a főpiaczon 2146 szám alatt. 63 1—3

Egy jó erkölcsü nevelt fiu gyakornokul felvétetik.

Szepessy Antal

52 3—3 norinbergi és diszáru kereskedésében

Felhivás. 58 3—3

Határozott évi fizetéssel, és teljes jutalékkal ellátott **felügyelők életbiztositások** szerzésére elfogadtatnak. — A jelentkezni kivánók a **„Bika“** czimü száloda 2-ik szobájában bővebb felvilágositást nyerhetnek.

Eladó ház és szőllő.

A kis-várad utcza elején fekvő 2117 sz. a. jókarban levő ház és a boldogfalvai kertben 1 és $^3/_4$ nyilas csinos pajtával, szüretelő edényekkel ellátott gyümölcsös szőlő szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet pfián 984 sz. a. **Kovács Sándor** ügyvéddel. 61 1=3

Árverési hirdetmény.

Melyszerint az ér-mihályfalvi királyi kissebb haszonvételeknek jövedelme folyó **1871-ik év február havának 22-ik napján** délelőtt **10 órakor Ér-Mihályfalva** mezőváros házánál egyezer forint bánompénz letétele mellett a legtöbbet igérőnek a folyó év april 24-től számitva hat egymásután következő évekre haszonbérbe fog adatni; bővebb értesitést szerezhetni alólirottnál valamint Nagy-Váradon közbirtokossági ügyvéd Molnár Ferencz urnál.

Kelt Ér-Mihályfalván 1870, jan. 22.

Lovas Dániel
mint biróilag kinevezett zárgondnok.

43 3—3

Hirdetmény.

Száz köböl **oltott mész**, és egy boglya **luczerna** eladó. — Értekezhetni iránta **Szathmáry Mihály** kereskedésében. 62 1—

Kiadó helyiségek.

A legszebb helyen a piacz és Teleky utcza szegletén bármilyen **fényes boltnak** vagy **kávéházaknak** (hozzá több szobákkal együtt) használható helyiség, úgy szinte külön kisebb s nagyobb boltok és lakosztályok pünkösdtől fogva vagy elébb is kiadók. —

Ugyanott egy minden üzletághoz használható tartály (Stellage) eladó.

Értekezhetni ugyanott tulajdonos **Boda Jánossal.** 54 3—3

ÉLET-ITAL,

kitünő háziszer

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörcs, epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság, sat. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr., kisebb 50 kr.

Sós-borszesz

mint háziszer

Mr William Lee utasitása szerint.

Gyors hatást eszközöl: **Rheuma, csúz, szaggatás, fagyás, fog-, fej- és fülfájdalmak, szemgyuladás, rákfekély, bénulások** stb. stb; sőt **fogtisztitó** szerül is igen ajánlható, mennyiben a **fogak fényét** elősegiti, a **foghust erősbiti**, és a száj tiszta szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után. 48 3—3

Ára egy nagy üvegnek 80., kisebb 40 kr.

Használati utasitás magyar vagy német nyelven, jelentékeny orvosi s egyéb el ismerő bizonyitványokkal, valamint bizományosaink névsorával, minden üveghez mellé keltetik.

WERTHER és BRÁZAY.

Gyári iroda és központi főraktár: Pest, országut 26. sz.

Kapható: **Debreczenben Geréby és Hannig, N.-Várad** Bertsinszky K. Bakats József, Miller Antal, Sipka Pál. **Szathmár** Bossin J. **Nagy-Károly** Horváth és társa, Ekker F. Liebhauser L. Nyiregyház: Mattheides G. Bertalan Rezső, Ballo Gusztáv, ifj. Mauer Károly, **Karczag**; Weisz Zs. uraknál.

Debreczen 1871. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szőllősy M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)

Mai számunkhoz „Debreczen város polgármesteri jelentése az 1870-ik évről“ van mellékelve.